

Kampen om friluftsansrealene

Hvordan sikrer gode arealer for friluftslivet?

Allemannsrettkonferansen, Oslo 27.11.07

Torfinn Evensen, fagsjef DNT

torfinn.evensen@turistforeningen.no

Foredrag på Konferanse om allemannsrettens og friluftslivets framtid 26. og 27. november 2007 arrangert av FRIFO

Naturopplevelser for livet!

Innhold

- Mål for friluftslivet
- Arealer for friluftsliv
- Trusler og utfordringer i framtida
- Plan- og bygningsloven

Dette er DNT (1868):

- 215 000 medlemmer
- 440 hytter
- 20 000 km merkede stier
- 6 500 km kvistede løyper
- 10 000 fellesturer og kurs

DNT tilrettelegger for alle!

Naturopplevelser for livet!

Friluftsliv...

- Et mål i seg selv
 - Opplevelser
 - Trivsel
 - Rekreasjon
 - Helse
- Et middel
 - Kunnskap om natur
 - Det man er glad i verner man om!

...stien til et mer bærekraftig samfunn!

Naturopplevelser for livet!

Viktige friluftslivsarealer

- Nærmiljø \Rightarrow Dagstur \Rightarrow Ferie
- Kyst \Rightarrow Skog \Rightarrow Fjell
- Park \Rightarrow Turveger \Rightarrow Urørt

Mangfold gir alle tilgang til natur!

Viktige friluftslivsområder

- Nærfriluftsområder – 100 m-skogen
- Grøntdrag – adkomst til løyper
- Strandsona – for de som ”hater” snø!
- Bymarkene – helsefabrikk for byene!
- Urørt natur - knapphetsgode

Ulike forventninger til fred og ro

Villmark

Marka- og turområder

Hyttefelt

Boligområde

Skoler og institusjoner

Industri og sentrum

Bygge- og anleggsområde

Naturopplevelser for livet!

Bymarkene: 2% av arealet - 50 % av befolkningen!

Oslomarka

- 0,4 % av landarealet
- 25 % av befolkningen
- 1500 km T-stier og 2600 km skiløyper
- 2 % av den produktive skogen
- 4,5 % av hogsten
- 5 fylker, 19 kommuner

Naturopplevelser for livet!

Urbanisering av friluftarealene

- Gjerder og privatisering
- Anleggifisering
- Hytte-byer
- Hytte \Rightarrow helårsbolig
- Veg til hytta \Rightarrow brøyting av veg

Hva skjer med allemannsretten?

Trusler mot friluftslivet / naturen

- Fragmentering
 - først veg, så hyttefelt, vinterbrøyting...
- Motorferdsel i utmark (STØY)
 - snø
 - barmark
 - i lufta
- Utbygging i naturen
 - tungturisme
 - hyttebygging

Kampen om friluftarealene

Utbygger

- Små områder
- Bit for bit
- Kortsiktig
- Gir arbeidsplasser
- Skatteinntekter
- Uformelt nettverk
- Lokal kompetanse: +

Friluftsliv

- Store områder
- Sum-effekt / helhet
- Langsiktig
- Trivsel
- Fellesgode
- Svakt organisert
- Lokal kompetanse: -

Naturopplevelser for livet!

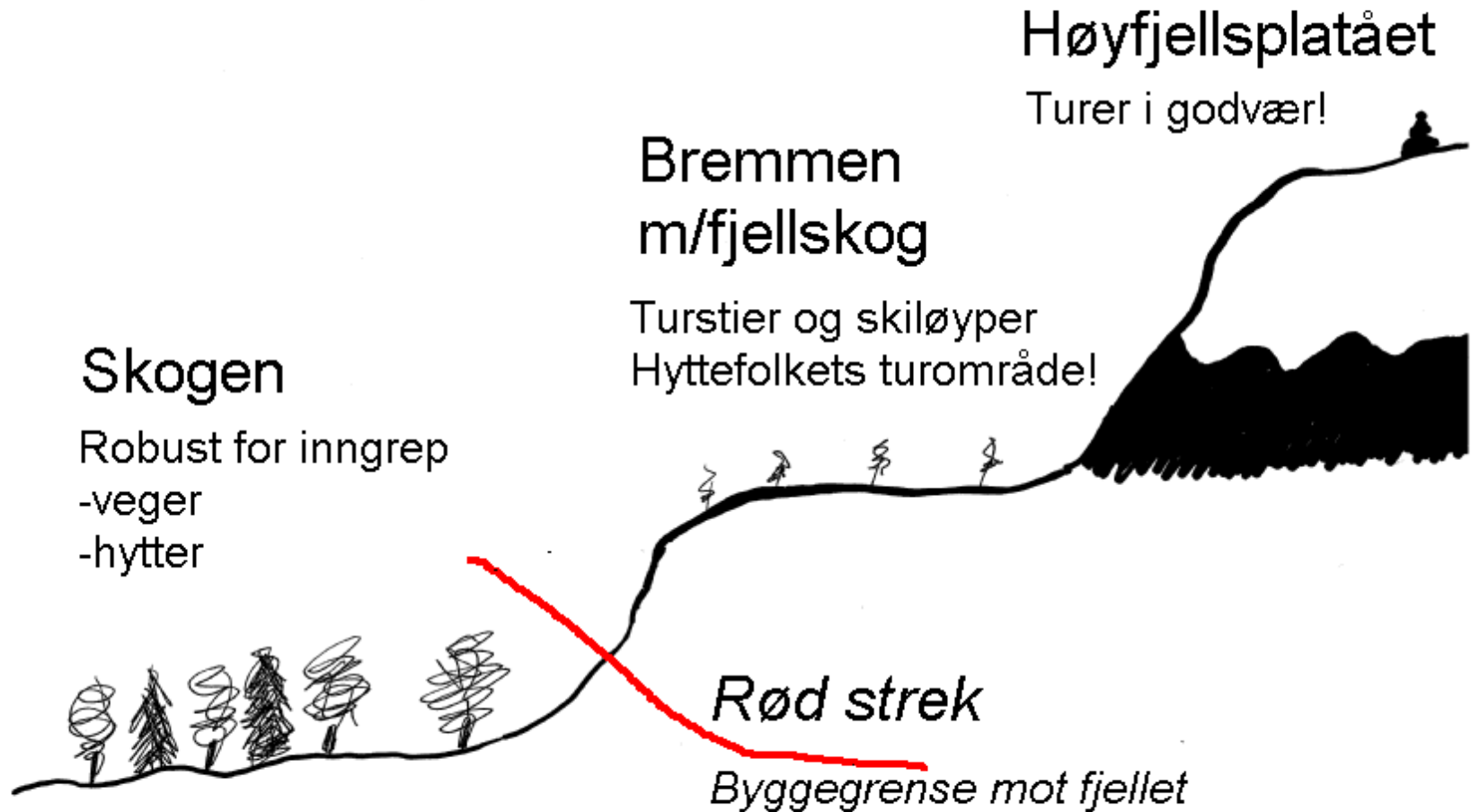
Plan- og bygningsloven (PBL)

- PBL er den viktigste loven for å sikre arealer for friluftsliv
- Sum-effekten kan bare PBL demme opp mot
- Arealforbruket må begrenses
- “Ikke-bruk” også en fullverdig arealdisp.
- Nasjonale verdier må inn i lokale planer

Ny plan- og bygningslov?

- Mer langsiktighet
- Planlojalitet vs. dispensasjoner
- Regionale planer viktig
- Arealplanen får nye virkemidler
 - arealbruksformål
 - hensynssoner
- Konsekvensutredning av planer
 - mer kunnskap

Hvilke arealer bør brukes til hva?

Behov for ny friluftsvennlig PBL

- PBL – fra utbyggingslov til naturforvaltningslov
- Helhet/allmennheten > Sektorer
- Sikre friluftslivet i arealplaner
 - nærmiljø, kyst, skog og fjell
- Fast grense for alle bymarker og opp mot fjellet
- Friluftsliv må kunne prioriteres i LNF-områder
- MD overordnet ansvar